

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11Pc/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823222116
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3823222116.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou v právnej veci navrhovateľky A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. F. XX/X proti otcovi navrhovateľky A. C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. G. H. XXX/X o určenie výživného na plnoleté dieťa takto

rozhodol:

I. Otec navrhovateľky A. C. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu navrhovateľke A. B., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumu 350 eur, vždy do 25-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred navrhovateľke s účinnosťou od 19.decembra 2023.

II. Zameškané výživné za dobu od 19.12.2023 do 8.2.2024 vo výške 587,09 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným vždy do 25-teho dňa v tom-ktorom mesiaci až do úplného zaplatenia, nasledujúcim dňom po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh.

III. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podaným návrhom žiadala určiť výživné v sume 400 eur mesačne od 1.12.2023, ktoré jej bude označený otec A. C. B. platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Návrh na začatie konania odôvodnila tým, že je študentkou 3.ročníka Gymnázia Vavrinca Benedikta Nedožerského v Prievidzi.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P 14/2022 zo dňa 9.6.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.6.2022 bola ako maloleté dieťa zverená do osobnej starostlivosti otca a súd matku zaviazal platiť výživné k rukám otca.

V mesiaci novembri 2023 po dosiahnutí veku plnoletosti sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti otca, s ktorým žila na adrese G. H. XXX/X I. C..

Ako študentka si brigádniccky privyrába na základe dohody, ktorú uzatvorila dňa 21.9.2023 a z tejto odmeny si uhrádza svoje potreby. Jej mesačný príjem, odmena z brigádnickej činnosti predstavuje 250 eur až 300 eur, ktorá jej nepostačuje na krytie potrieb a nákladov, ktoré sa zvyšujú. Matka nemá možnosť si zvýšiť životnú úroveň svojou pracovnou angažovanosťou, pretože je to neumožňuje jej zdravotný stav, ktorý je dlhodobo nepriaznivý. Je poberateľkou plného invalidného dôchodku.

Náklady vyčíslila nasledovne:

- náklady na stravu 150 eur,
- cestovné 25 eur,
- náklady na učebné pomôcky 40 eur,
- športové aktivity 20 eur,

- náklady na zakúpenie ošatenia a obuvi 80 eur,
- náklady na hygienické potreby 20 eur,
- voľnočasové aktivity 20 eur, vrátane starostlivosti o domáce zvieratko.

Ďalej uviedla, že jej otec je poberateľkou výsluhového dôchodku a mesačne si privyrába brigádnickou činnosťou v zariadení Hokejka v Prievidzi.

2. Navrhovateľka pripojila k návrhu rodný list, potvrdenie o návšteve školy, rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P 14/2022.

3. Otec s návrhom navrhovateľky nesúhlasil.

Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11. januára 2024 okrem iného uviedol, že jeho dcéra bola psychiatrický pacient s diagnózou epizóda ťažkej depresie, poruchy správania a emotivity. Mala problémy s drogami (marihuana), s alkoholom, s učením a rešpektovaním rodičov a iných ľudí. Snažil sa s ňou vychádzať a plniť jej potreby podľa svojich možností. Dcéra bola niekoľkokrát hospitalizovaná na psychiatrii, naposledy v Hrani do 7.2.2023. Bola pod dohľadom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podstúpila spolu s ním terapiu v Centre pre deti a rodiny Prievidza bez dostatočného efektu. Odmietala s ním komunikovať, aj sa podieľať na chode domácnosti. Vyjadrila sa, že keď bude mať 18 rokov, tak od neho odíde a nebude s ním komunikovať, hoci sa môže snažiť akokoľvek, ona to nezmení.

Ďalej uviedol, že keby sa dcéra snažila, jej vzťah sa mohol zlepšiť a mohol ju podporovať v jej potrebách a záujmoch dobrovoľne a s radosťou.

Otec pracuje v hoteli Hokejka cez spoločnosť Vaše služby s.r.o. a prácu zobral len preto, že jeho známy, ktorý prevádzkuje tento hotel chcel dcéru zamestnať cez prázdniny ako brigádničku pri upratovaní.

Otec si je vedomý, že aj keď s ním dcéra nechce komunikovať a stretávať sa, musí prispievať na jej výživu, kým nebude samostatná. Nepáči sa mu, že má len platiť a nezaujímať sa o to, ako jeho dcéra žije a na čo míňa peniaze. Jej komunikácia spočívala len o tom, že má jej dávať peniaze, niečo jej kúpiť a dať jej pokoj. Stávalo sa v minulosti, že bezdôvodne nešla do školy a on jej odmietol dať ospravedlnenie. Prestala navštevovať od veku 18 rokov psychiatricku A. J., aj psychológa v spoločnosti DOBROTHERAPY s.r.o. Prievidza, ktorého si sama vybavila, v čom ju podporoval. Má obavu, aby sa dcéra nevrátila k užívaniu drog, alkoholu a zlej spoločnosti a prestala chodiť do školy. Sumu, ktorú žiada ako výživné 400 eur sa mu javí vysoká, navrhol 200 eur mesačne.

K nákladom dcéry uviedol, že do školy chodila peši, občas ju viezol autom, takže náklady na dopravu 25 eur uviedla vysoké. Dcéra brigáduje v Tesco, peši jej trvá cesta 10 minút z matkinho bytu. Čo sa týka stravy, keď bývala s ním v spoločnej domácnosti, viacmenej odmietala sa s ním stravovať, chodila k priateľovi G. F. a keďže jeho matka pracuje v reštaurácii mali jedlo aj pre ňu. Náklady na školu 40 eur mesačne nikdy nemala. Keď bývala s ním, náklady na školu platil on a to učebnice, zošity. Aj ostatné náklady, ako náklady na ošatenie, obuv, kozmetika, šport sú podľa neho prehnané, pretože vie, koľko míňala peňazí, lebo všetky výdavky jej platil on. Nevenovala sa ani športu, ani krúžkom, ale venovala sa svojmu priateľovi.

Jeho príjmy pozostávajú z výsluhového dôchodku vo výške 1.674,65 eur mesačne; odmeny ako zástupcu vlastníkov bytov v celkovej sume 726 eur ročne, vyplácané dvakrát za rok, čo je mesačne 60,50 eur; mzda za brigádu v hoteli Hokejka v priemere mesačne 74,40 eur; prídavky na dcéru 60 eur mesačne; výživné na dcéru určené súdom jej matke 70 eur mesačne, teda celkom jeho mesačný príjem činí 1.869 eur.

Jeho mesačné náklady pozostávajú:

- úhrada za správu bytu a nájom priestoru OSBD Prievidza 154,99 eur + 9,29 eur mesačne;
- paušál za telefón O2 mesačne cca 50 eur;
- optický internet a televízia Orange mesačne 24,59 eur;
- životné poistenie jeho osoby NN Životná poisťovňa, a.s. mesačne 77,85 eur;
- úhrada elektriny SSE mesačne 22 eur;
- úhrada plynu SPP mesačne 17 eur;
- poisťka bytu Generali mesačne 7,40 eur;
- PZP za auto Generali 140 eur ročne, mesačne 11,67 eur;
- havarijné poistenie za auto Generali 382 eur ročne, mesačne 31,83 eur;
- náklady na benzín cca 100 eur mesačne;
- náklady na servis prehladky – výmeny kolies na aute 50 eur mesačne;
- pravidelné investovanie na základe zmluvy s Partners Investments mesačne 125 eur,
- poplatok za komunálny odpad Mesta Prievidza, mal by byť za rok 2024 v sume 73 eur na osobu, mesačne 6 eur;

- náklady na stravu mesačne 300 eur;
- náklady na odev a obuv cca 50 eur;
- dovolenka, záujmy, šport mesačne 300 eur;
- byt nevyhnutné úpravy mesačne 100 eur.

Tieto náklady mesačne predstavujú 1.440 eur.

4. K svojmu vyjadreniu predložil lekársku prepúšťiaciu správu dcéry z Detskej psychiatrickej liečebne n. o. Hraň, rozhodnutie Ministerstva vnútra SR o výške výsluhového dôchodku, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa z. č. 595/2003 Z. z. – o dani z príjmov, potvrdenie o platbe za byt, potvrdenie o mzde, prevody z mBank, výpis z účtu, faktúra Orange, NN životná poisťovňa, a.s., SSE Stredoslovenská energetika, potvrdenie o vykonaní platieb.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy - návrh č.l. 1, rodný list č.l.2, potvrdenie o návšteve školy č.l.3, rozsudok OS Prievidza č.l. 4, predložené listiny navrhovateľkou, daňový doklad, internet č.l. 14, potvrdenie o nákupe čižiem č.l.15, doklady o nákupe stravy a oblečenia č.l.16-18, výpis z účtu matky navrhovateľky č.l.19, vyjadrenie otca č.l. 21 – 22, priložené dôkazy č.l.23, lekárska prepúšťacia správa navrhovateľky č.l.24-26, rozhodnutie o výške dôchodku otca navrhovateľky č.l.27, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch č.l. 28, potvrdenie o platbe pohyb na účte č.l.29, potvrdenie - mzdový list za rok 2023, ďalší výpis č.l. 31, potvrdenie za nájom nebytového priestoru č.l.32, výpis z účtu (poplatok za telefón, paušál) č.l. 33, potvrdenie od životnej poisťovne (štvrtročne) č.l.34, potvrdenie o platbe za elektriku č.l. 35, potvrdenie o vykonaní inkasnej platby (plyn) č.l. 36, potvrdenie o platbe 89,64 eur ročne Generali č.l.37, platba 140,71 eur (ročne za auto) Generali č.l. 38, suma 362,02 eur havarijná poisťka Generali ročne č.l. 38a, potvrdenie na sumu 125 eur č.l. 39, listiny predložené navrhovateľkou - výpis matky ČSOB, rozhodnutie Soc. poisťovne, ústredie Bratislava č.l.46 – 49, oznámenie Sociálnej poisťovne č.l.50, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č.l.51, oznámenie otca navrhovateľky a pripojené listiny č.l. 54, potvrdenie o výplate dôchodku č.l.55, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch č.l. 57, pracovná zmluva č.l. 58, pripojené spis sp. zn. 11P 14/2022, sp. zn. 13P 66/2015 a zistil tento skutkový stav:

6. Naposledy súd vo veci starostlivosti o A. B. rozhodol rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 9.júna 2022 sp. zn. 11P 14/2022, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 66/2015 zo dňa 29.januára 2016 tak, že zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca A. C. B., nar.XX.XX.XXXX a o výške výživného rozhodol tak, že zaviazal matku platiť na výživu maloletej mesačne sumou 70 eur od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám otca. Súd schválil uzavretú rodičovskú dohodu tak, ako uviedol už vyššie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.júna 2022 a neobsahuje odôvodnenie, nakoľko sa účastníci konania vzdali práva podať voči rozsudku odvolanie, čo potvrdil svojím podpisom.

7. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že sa odsťahovala od svojho otca, pretože spolu nevychádzali, nevedeli spolu komunikovať a prostredie, v ktorom žila s otcom, jej pripomínalo to, kde konala zle. Mala pocit, že otec jej vytyka všetko, čo urobila, preto sa rozhodla odísť 2.12.2023 a odsťahovala sa k matke. Otec nemal k tomu žiadne výhrady. Je matka prispievala na jej výživu, navyiac jej peniaze nedávala len, keď mala sviatok jej kupovala darčeky. Stretávala sa s matkou nepravidelne a chodila k nej aj na víkend. Stretávali sa po ich dohode. Vzťah s matkou mala a má dobrý. Privyrába si brigádnicke v Tesco v pokladni, kde chodí asi trikrát do týždňa, kde prácu vykonáva 5 hodín denne. Túto činnosť vykonáva na základe dohody o vykonaní práce od októbra 2023.

Navrhovateľka sa v škole nestravuje, ale robí si do školy desiaty. Doma raňajkuje a desiata ju stojí asi 3 eura. Jej priateľ má reštauráciu, preto tam má zabezpečenú stravu. Jej matka jej niekedy doma navarí a sporadicky sa doma stravuje. Matka je schopná navariť stravu. Do školy chodí peši, využíva niekedy MHD, pričom má zľavnený študentský lístok, ktorého hodnota je 0,60 eur.

Náklady spojené s nástupom do školy v septembri 2023 ju stáli asi 20 eur – nákup zošitov, učebnice 20 eur a taška 40 eur. Ošatenie si nekupovala. Žiadne športové aktivity nevykonáva, ale v minulosti chodila do posilňovne. Naposledy bola v novembri 2023. Nenavštevuje posilňovňu z dôvodu, že je to finančne náročné. Kупuje si oblečenie raz za tri mesiace. Voľný čas trávi kreslením, číta knihy a stará sa o mačku. Má náklady so zakúpením farieb, temperiek na kreslenie, ale iné náklady s voľnočasovými aktivitami nemá. Ostatné dostala v škole. Knihy si požičiava od kamarátok. Starostlivosť o mačku ju stojí asi 50 eur mesačne.

Matka býva v 3-izbovom byte v jej vlastníctve a bývajú tam spolu. Ďalšia jej sestra je plnoletá, žije v Holandsku. Nevedela uviesť súdu, či matka má úvery alebo pôžičky. Matka sa vie o seba postarať, ale ťažšie sa jej rozpráva. Na polročnom vysvedčení bude mať jednotky, dvojky, trojky a štyri štvorky. Štvorky sú z chémie, z matematiky, z ruštiny a geografie.

Uviedla, že neužíva žiadne návykové látky. A. J. už nenavštevuje, nie je to potrebné, takto sa sama rozhodla, že už k nej nebude chodiť. Nelieči sa na žiadne ochorenia a žiadnych lekárov nenavštevuje. Ak mala absenciu v škole, tak bolo to z dôvodu, že bola chorá. Bezdôvodne školu nevynechávala. Uviedla, že jej otec je dobre finančne zabezpečený. V Tesco zarobila mesačne 300 eur, ale teraz bude mať odmenu nižšiu okolo 150 eur, lebo jej znížili počet hodín. Matka má len invalidný dôchodok a iný príjem nemá.

Uviedla, že sa snažila s otcom vychádzať, keď s ním bývala v spoločnej domácnosti, boli aj pekné, aj horšie chvíle. K A. J. chodila ako pacientka, nosila jej pravidelne moč. S priateľkou jej otca sa nemali radi, robila jej problémy, nevychádzali spolu a snažila sa dostať do pozície jej matky. Zabezpečila si brigádu z dôvodu, aby si kúpila to, čo chcela a to, čo potrebuje.

8. Z výsluchu otca navrhovateľky vyplynulo, že minulosť dcére nepripomínal, práve naopak chcel, aby sa podieľala na chode domácnosti a učila sa. Hoci sa podieľala na chode domácnosti, ale bolo to podľa neho málo. Dcéra bola u neho v domácnosti v období, ktoré bolo najťažšie a staral sa o ňu. Po prepustení z liečebne v Hrani povedala, že od neho odíde, čo aj urobila, keď dosiahla vek 18 rokov. Má len jednu vyživovaciu povinnosť voči dcére A. a druhá staršia dcéra vo veku 25 rokov je v Holandsku. Má informáciu, že neštuduje a preto nedostáva ani rodinné prídavky. S dcérou nemá žiadny kontakt, odmieta s ním bez dôvodu komunikovať.

Po odchode dcéry zo spoločnej domácnosti, neprispel na jej výživu dobrovoľne. Dcéra s ním odmieta komunikovať, ale chce, ak si bude plniť vyživovaciu povinnosť voči nej vedieť, či sa dcéra učí, čo robí, ako používa peniaze. Chce mať o nej informácie. Keď jej zavolá, telefón nedvíha. Rozhodol sa, že jej bude písať aj SMS správy, ale na ne nereagovala. Domnieva sa, že keď bývala s ním v roku 2023 neužívala žiadne omamné látky. V liečebni v Hrani bola kvôli depresii. Sama si vysadila lieky a prestala navštevovať A. J..

Okrem výsluhového dôchodku má aj iný príjem. Chodí do hotela Hokejka len občas a robí tam podľa potreby na recepcii na 2 hodiny týždenne alebo podľa potreby za odmenu 4,50 eur/hod. Pracuje na základe pracovnej zmluvy. Okrem tejto odmeny má aj odmenu ako správca bytového domu.

Mesačne dáva do spoločnosti Partners Investments 125 eur. Nechodí pravidelne na dovolenky, ale, keď bývala dcéra s ním, tak snažil sa jej venovať, ale dcéra veľmi na dovolenky s ním chodiť nechcela. Ak bol na dovolenke, tak s priateľkou.

Naposledy robil opravy, resp. údržbu bytu, zabezpečoval opravu platových okien, kde zaplatil sumu 300 eur. V budúcnosti chce prerábať na chodbe dlažbu, tiež plávajúcu podlahu v celom byte. Má priateľku, ktorá s ním nebýva v spoločnej domácnosti. Nebývala s ním v spoločnej domácnosti z dôvodu, aby neboli problémy medzi ňou a dcérou. Nemá žiadne úvery ani pôžičky a jeho zdravotný stav je dobrý. Má aktivity, ako turistika, kde platí poplatok ročne 15 eur, chodí pravidelne plávať do bazénu na Sama Chalupku v Prievidzi, kde má zabezpečenú permanentku a chodí tam raz do týždňa. Chodí bicyklovať a doma cvičí.

9. Z predložených listinných dôkazov založených v súdnom spise súd zistil nasledovné:

Podľa potvrdenia o návšteve školy, navrhovateľka je študentkou Gymnázia Vavrince Benedikta Nedožerského v Prievidzi v školskom roku 2023/2024.

10. Navrhovateľka súdu predložila potvrdenie o nákupe čižiem v hodnote 54,99 eur. Zo SAD Prievidza a.s. zo 6.1.2024 doplnenie karty v sume 10 eur, ďalšie doplnenie kariet po 5 eur, pokladničné doklady o nákupe potravín Tesco, Kaufland, LIDL.

11. Z účtu matky navrhovateľky (č.l.19) vyplynulo, že platí inkaso mesačne vo výške 236,29 eur, jej invalidný dôchodok činí 751,70 eur a výživné na navrhovateľku platila mesačne 70 eur.

12. Z lekárskej prepúšťacej správy (č.l.24-26) vyplynulo, že navrhovateľka bola prijatá do liečebne v Hrani dňa 5.9.2022 pre epizódu ťažkej depresie bez psychotických príznakov. Základné ochorenie je v správe uvedené, iná zmiešaná porucha správania a emotivity. Z liečebne bola prepustená dňa 7.2.2023.

13. Z rozhodnutia Ministerstva vnútra SR zo dňa 1.7.2023 vyplynulo, že otec navrhovateľky A. C. B. má výsluhový dôchodok v sume 1.674,65 eur od 1.júla 2023. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajov podľa z. č. 595/2003 Z. z. – o dani z príjmov v znení neskorších zmien a doplnkov vyplynulo, že úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti činil 1.041,27 eur, poistné a príspevky 114,52 eur, sociálne poistenie 72,87 eur, zdravotné poistenie 41,65 eur, čiastkový základ dane 926,75 eur, úhrn preddavkov na daň 176,09 eur.
14. Zo mzdového listu spoločnosti Vaše služby, s.r.o. za rok 2023 vyplynulo, že čistá mzda otca navrhovateľky za obdobie august až december 2023 činila 74,46 eur, ide o mzdu v spoločnosti Vaše služby, s.r.o.
15. Z ďalšieho potvrdenia o prevode v mBanke vyplýva úhrada za správu bytu 154,99 eur /inkaso/, ide o trvalú platbu + k tomu 9,29 eur.
16. Z výročného listu NN Životná poisťovňa a.s. je zrejmé, že výška poistného činí 233,55 eur (č.l.34).
17. Preplatok na elektrine mal otec navrhovateľky v sume 62,06 eur, čo vyplýva z vyúčtovacej faktúry za dodávku a distribúciu elektriny (č.l.35).
18. Z výpisu mBank vyplývajú úhrady, za plyn je inkasná úhrada 17 eur (č.l.36), ročná poistka za byt v poisťovni Generali 89,64 eur, havarijná poistka 382,02 eur v poisťovni Generali, ďalšia poistka za auto 140,71 eur a vklad spoločnosti Partners Investments mesačne 125 eur, ide o trvalú platbu mesačne.
19. Z výpisu ČSOB matky navrhovateľky (č.l.44) za mesiac december 2023 súd zistil, že poplatok za internet 9,99 eur, trvalý príkaz 150 eur, prijatá platba zo sociálnej poisťovne – invalidný dôchodok 751,70 eur; prijatá platba zo sociálnej poisťovne 300 eur, trvalý príkaz na úhradu 135 eur a Slovenská pošta, a.s. 234,91 eur.
20. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 25.marca 2021 vyplynulo, že matka navrhovateľky má priznaný invalidný dôchodok v sume 600 eur s účinnosťou od 18.1.2021.
21. Z ďalšieho rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 7.decembra 2023 vyplynulo, že invalidný dôchodok matky navrhovateľky sa zvýšil od 1.januára 2024 na sumu 778,80 eur.
22. Podľa potvrdenia Ministerstva vnútra SR zo dňa 22.januára 2024, od júla 2023 je výška výsluhového dôchodku otca navrhovateľky 1.674,65 eur.
23. Pracovnú zmluvu otec uzatvoril so spoločnosťou Vaše služby, s.r.o. so sídlom Prievidza dňa 11.augusta 2023 na dobu od 11.8.2023 na dobu neurčitú so skúšobnou dobou 2 mesiace. Ide o pracovnú zmluvu na pozíciu pomocný administratívny pracovník s mesačnou odmenou 4,50 eur/hod. a výkon práce 2 hodiny týždenne, alebo podľa potreby.
24. Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh navrhovateľky čo do základu je dôvodný a čo do výšky uplatnenej sumy len sčasti nedôvodný.
25. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
26. Podľa § 62 ods.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
27. Podľa § 62 ods. 3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 75 ods. 2 cit. zákona, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

31. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a plnenie tejto vyživovacej povinnosti trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, teda nielen zabezpečovanie jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a iné), ale aj tých, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (vzdelávanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a podobne).

O výživnom súd rozhoduje podľa stavu zistenom v čase vydania rozhodnutia.

Základnými kritériami na určení rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Pri určovaní vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a uspokojuje potreby jeho bývania.

Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu prípravy na jeho budúce povolanie a podobne. Zároveň sú však bezprostredne ovplyvňované reálnymi schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

Schopnosti a možnosti rodičov má súd zhodnotiť zo všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia a podobne, pričom sa vychádza zo zásady možnosti dosiahnutia príjmu a nie iba z faktického stavu. Majetkové pomery rodičov treba zohľadňovať a posudzovať nielen podľa vykazovaného príjmu, ale celkom z ich životnej úrovne, na ktorej má právo podieľať sa aj dieťa.

32. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že je potrebné, aby súd určil výživné na plnoletú navrhovateľku A. B., ktorá v čase rozhodovania tejto právnej veci bola študentkou 3.ročníka Gymnázia V. B. Nedožerského v Prievidzi. V tom čase bývala u svojej matky, nakoľko odišla 2.12.2023 od otca, ktorému bola ako maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P 14/2022. Otec sa o dcéru staral, zabezpečoval jej všetky potreby a keď nadobudla plnoletosť, rozhodla sa z viacerých dôvodov odísť zo spoločnej domácnosti od otca a išla bývať k svojej matke, ktorá býva sama v 3-izbovom byte v jej vlastníctve. Po odchode s otcom vzťahy neudržiavala, tvrdila, že si nerozumeli a dôvodom odchodu z jeho domácnosti bola aj tá skutočnosť, že nechcela byť v prostredí, v ktorom bola a pripomínalo jej prostredie, kde robila zle.

Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že sa otec navrhovateľky o svoju dcéru nestaral, prípadne jej nezabezpečoval všetky jej potreby a náklady spojené s výživou a výchovou, pričom jej matka bola povinná platiť na výživu navrhovateľke vyššie uvedeným rozsudkom v sume 70 eur mesačne, čo aj plnila. Je na invalidnom dôchodku s výškou dôchodku 778,80 eur. Iný príjem nemá, pretože zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať akúkoľvek pracovnú činnosť.

Od jej odchodu jej otec na výživu dcére neprispel, hoci preukázateľne podľa potvrdenia školy je študentkou strednej školy, teda pripravuje sa na svoje budúce povolanie. Obidvaja rodičia sú povinní podľa zákona o rodine prispievať na jej výživu podľa svojich schopností a podľa možnosti. Keďže je navrhovateľka plnoletá, podala návrh na určenie výživného vo vzťahu k otcovi, s ktorým už preukázateľne nežije v spoločnej domácnosti a býva u matky. Navrhovateľka si privyrába brigádnicke, naposledy vykonáva brigádnicke činnosť v obchodnom dome Tesco, kde pracuje v pokladni a pri zníženom pracovnom úväzku jej odmena činí mesačne 150 eur. Predtým jej odmena činila 250 eur až 300 eur mesačne. V čase, keď bývala so svojim otcom, zabezpečil jej brigádu formou upratovania v hoteli Hokejka, kde si tiež privyrábala.

Preukázateľné náklady na výživu navrhovateľky je predovšetkým ošatenie, vrátane obuvi, strava, zabezpečenie pomôcok do školy. Navrhovateľka nepreukázala náklady spojené s cestovaním do školy, pretože do školy chodí peši a MHD využíva len výnimočne, nestravuje sa v škole, ale si pripravuje desiatu, resp. stravu do školy, nemá spoplatnené žiadne športové alebo voľnočasové aktivity a žiadne lieky neužíva na jej zdravotný stav. Tie náklady, ktoré vyčíslila v návrhu súd považuje za neobjektívne. Navyiac matka jej zabezpečuje stravu, doma sa stravuje sporadicky a stravuje sa aj v reštaurácii svojho priateľa.

Navrhovateľka nepreukázala náklady tak, ako tvrdila v návrhu a neurobila tak ani v priebehu konania. Čo sa týka príjmu otca, otec poberá výsluhový dôchodok vo výške 1.674,65 eur mesačne, privyrába si ako správca bytového domu v spoločnosti Vaše služby, s.r.o., kde mesačne je odmena 60,50 eur, tiež si privyrába ako administratívny pracovník v hoteli Hokejka. Jeho príjem preukázaný listinnými dôkazmi mesačne činí 2.475,05 eur. Je pravda, že otec má výdavky, platí inkaso, ktoré presne vyčíslil vo svojom vyjadrení a priložil i dôkazné listiny, platí za plyn, elektrinu inkaso, internet, platí poisťku na dom, havarijné poistenie a zákonné poistenie na auto. Okrem toho má výdavky ako telefón, strava a voľnočasové aktivity.

Súd pri určení výšky výživného vychádzal jednak zo zásady, v akej miere sa o dieťa osobne stará, ktorý rodič. Plnoletá navrhovateľka býva u svojej matky, ktorá jej zabezpečuje bývanie, matka platí byt, pre navrhovateľku pripravuje stravu. Matka si nemôže zvýšiť mesačný príjem zo zdravotných dôvodov a je poberateľkou len invalidného dôchodku vo výške 778,80 eur.

Súd pri určení výživného prihliadol aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca ako povinnej osoby, dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca, aby platil na výživu plnoletej dcéry sumu 350 eur mesačne pričom prihliadol na to, že je to v schopnostiach a možnostiach, aj po odpočítaní jeho povinných výdavkov, ktoré má mesačne, pričom otec má len jednu vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke.

Je podstatné uviesť, že vyživovacia povinnosť rodiča trvá dovtedy, kým dieťa nie je schopné sa samé živiť. Navrhovateľka nie je schopná sa sama živiť, pretože je študentkou strednej školy, preto sú obidvaja rodičia povinní prispievať na jej výživu podľa svojich schopností a možností. Výživou sa teda nerozumie len zabezpečenie jej odôvodnených potrieb, ako jedlo, ošatenie a iné, ale aj všestranný vývoj, t. j. vzdelávanie, kultúra a iné potreby pre fyzický a psychický rast dieťaťa.

Súd v konaní nemal preukázané, že navrhovateľka má náklady spojené s voľnočasovými aktivitami alebo zvýšené náklady so zdravotným stavom, pretože psychiatricku A. J. aktuálne nenavštevuje a neužíva žiadne lieky. Nepreukázala zvýšené náklady s jej výživou, ktoré by odôvodňovali výšku výživného ako navrhovala 400 eur mesačne.

Súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že návrh čo do základu je dôvodný a čo do uplatnenej výšky výživného nedôvodný len sčasti.

Podľa názoru súdu je v schopnostiach a možnostiach otca navrhovateľky platiť na jej výživu mesačne sumou 350 eur s prihliadnutím i na vývoj cien a vývoj životných nákladov v čase rozhodovania tejto právnej veci.

33. Pokiaľ žiadala navrhovateľka viac, súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

34. Nedoplatok na výživnom za dobu od 19.12.2023 do 8.2.2024 vo výške 587,09 eur (13 dní december 2023 146,77 eur, január 2024 350 eur a 8 dní február 2024 90,32 eur) je otec navrhovateľky povinný zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, pri nezaplatení jednej splátky sa stáva splatný celý dlh.

35. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.